

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/87/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724200017
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6724200017.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XXX, XXX XX D., štátny občan SR, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XXX, XXX XX D., štátna občianka SR, zastúpenej právnu zástupkyňou JUDr. Sárrou Tarnociovou, PhD., advokátkou, so sídlom A. XXX/X, XXX XX G. a otca D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, štátny občan SR, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/1/2024-84 zo dňa 28.02.2024, takto

rozhodol:

Odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/1/2024-84 zo dňa 28.02.2024 o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, v bežných veciach. Podľa výroku II. otec D. C., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 200,- Eur mesačne od 01.01.2024, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 15-teho dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet matky maloletého. Výrokom III. rozhodol, že otec D. C., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený sa s maloletým A. B. C., nar. XX.XX.XXXX stykať každý párnny víkend v roku, a to v sobotu v čase od 09.30 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky maloletého, s tým, že maloletého prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky maloletého. Výrokom IV. v prevyšujúcom návrh zamietol a podľa výroku V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odsekoch 1. a 2. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky - matky maloletého, ktorá žiadala maloletého A. B. zveriť do jej osobnej starostlivosti, určiť otcovi maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 250,- Eur mesačne s tým, že styk otca s maloletým nežiadala upraviť súdnym rozhodnutím, na následne doručené doplnenie návrhu a ich zdôvodnenie.

3. V odsekoch 3. a 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd popísal svoj procesný postup, uviedol rozsah vykonaného dokazovania výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s prednesom poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, ako i právnej zástupkyne matky maloletého a vykonaním listinných dôkazov doložených účastníkmi konania, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej povinnosti a z nich vyplývajúce skutkové zistenia.

4. Okresný súd aplikoval § 36 ods. 1, § 65 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky - matky maloletého je čiastočne dôvodný.

5. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že účastníci konania sú rodičmi maloletého A. B.. V konaní nebolo sporné, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti a na základe toho okresný súd riešil otázku úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu s tým, že pokiaľ ide o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, otec sa k návrhu nevyjadril, ani sa nezúčastnil pojednávania bez ospravedlnenia, pričom aj kolízny opatrovník maloletého navrhol maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky. Okresný v tejto časti návrhu vyhovel, keďže v priebehu konania neboli zistené akékoľvek nedostatky v starostlivosti matky o maloletého.

6. Pokiaľ išlo o otázku výšky výživného, v tejto časti okresný súd vyhovel návrhu matky čiastočne a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Pri určení výšky výživného jednak prihliadol na potreby maloletého ako oprávneného, keď vzhľadom na vek a matkou špecifikované výdavky považoval výživné v súdom určenej výške v sume 200,- Eur za dostatočné, na základe čoho zaviazal otca maloletého platením výživného v tejto sume mesačne od podania návrhu, t.j. od mesiaca január 2024. Nakoľko však matka nespochybnila úhrady realizované otcom maloletého v priebehu mesiaca január a február 2024, ktoré boli uhrádzané priamo na krytie výdavkov týkajúcich sa maloletého, okresný súd mal za to, že ku dňu vyhlásenia rozsudku nebolo na strane otca maloletého žiadne zameškané výživné, keďže splatnosť výživného bola určená k 15-temu dňu toho ktorého kalendárneho mesiaca. Súčasne prihliadol na výšku príjmu otca, ktorý mal v priebehu konania preukázaný z titulu podnikania otca formou prevádzkovania živnosti, ktorý tento deklaroval v čistom v priemere mesačne vo výške cca 1.000,- Eur, na základe čoho mal okresný súd za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v tejto výške.

7. Pokiaľ išlo o výdavky na maloletého A. B. uvádzané jeho matkou, tieto považoval okresný súd v zásade za opodstatnené a nevyhnutné, s výnimkou výdavkov na detské jasle mesačne v sume 300,- Eur, keďže v konaní bolo samotnou matkou preukázané, že jej bola predĺžená rodičovská dovolenka a s tým súvisiaca dávka rodičovského príspevku, ktorý poberá vo výške cca 470,- Eur, a to s poukazom na nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa, v dôsledku čoho nateraz nie je nevyhnutné umiestniť maloletého do takéhoto zariadenia a predpoklad je, že mu bude celodennú osobnú starostlivosť zabezpečovať matka. Taktiež krátil čiastočne výdavky uvádzané matkou na oblečenie a obuv pre maloletého, ktorej výšku považoval za nadhodnotenú, avšak na druhej strane niektoré výdavky matka maloletého neuviedla vôbec, hoci bolo zrejmé, že sú na maloletého vynakladané, resp. majú byť zahrnuté medzi výdavky pri určení výšky vyživovacej povinnosti na dieťa vo vzťahu k povinnému rodičovi. Okresný súd ustálil priemerné mesačné výdavky na maloletého A. B. na sumu 300,- Eur, a to konkrétne výdavky na stravu 120,- Eur, oblečenie a obuv 40,-Eur (pôvodne výdavok uvádzaný matkou vo výške 70,- Eur krátil, keďže sa v takej výške nejednalo o nevyhnutný výdavok, a to aj vzhľadom na vek dieťaťa), výdavky súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vrátane liekov pri bežných chorobách 20,- Eur, drogéria, kozmetika 60,- Eur, výdavky na nákup hračiek, knižiek resp. športových potrieb (napríklad kolobežka, bicykel, korčule, sánky, lopta a pod.) 30,- Eur a pokiaľ išlo o výdavky, ktoré matka neuvádzala, jednalo sa o výdavky na kultúrne a športové vyžitie dieťaťa (napríklad návšteva kina, divadla, kúpaliska, plavárne, herne, rôzne výlety a pod.) 30,- Eur. Okresný súd tieto výdavky považoval za nevyhnutné na zabezpečenie plnohodnotného rozvoja a výchovy maloletého, nakoľko v zmysle Zákona o rodine sa výživným pre maloleté dieťa má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada aj na zdravotný stav dieťaťa. Pri určení výšky výživného zo strany otca maloletého okresný súd bol povinný prihliadnuť k rozsahu osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá svedčí v prospech matky maloletého, ako i k pomeru výšky príjmu otca a matky maloletého, s tým, že pri príjme otca vychádzal z doposiaľ preukázaného priemerného čistého mesačného príjmu, ktorý otec deklaroval z titulu výkonu živnosti, čo zodpovedalo aj správe z príslušného daňového úradu, i keď za predchádzajúce zdaňovacie obdobie s tým, že matka maloletého netrvala na doplnení dokazovania dožadovaným orgánom v Maďarsku, či otec maloletého má príjem aj v zahraničí, ktorý by nebol zahrnutý do príjmov v rámci daňového priznania podávaného na území SR.

8. Pokiaľ priemerné bežné mesačné výdavky na maloletého A. B. okresný súd ustálil na sumu 300,- Eur, po odpočítaní sumy rodinných prídavkov v sume 60,- Eur, výdavky maloletého, ktoré by mali uhrádzať výlučne rodičia maloletého, predstavujú sumu cca 240,- Eur mesačne, na základe čoho vyživovacia povinnosť otca maloletého v okresnom súde určenej sume 200,- Eur mesačne pokrýva cca 3/4 výdavkov na maloletého a vo zvyšnej časti sa musí na úhrade výdavkov maloletého podieľať aj matka. Zároveň okresný súd zastával názor, že výživné určené v takejto výške zodpovedá aj ustálenej súdnej praxi, keďže predstavuje cca 20 % zo sumy čistého priemerného mesačného príjmu otca, t.j. povinného rodiča, čo s vzhľadom na vek maloletého považoval za primerané, nakoľko je predpoklad do budúcnosti, že sa výživné na maloletého bude postupom času zvyšovať.

9. Na okraj okresný súd uviedol, že pokiaľ aj otec maloletého je toho názoru, že pobyt v jasliach, vzhľadom na vek maloletého a potrebu jeho socializácie v kolektíve rovesníkov, je v jeho záujme, bude nevyhnutné, aby otec maloletého sa podstatnou mierou podieľal na výdavkoch súvisiacich s úhradou pobytu maloletého v predmetných jasliach, keďže aktuálna výška príjmu matky toto v zásade neumožňuje.

10. Pokiaľ matka (navrhovateľka) v petite návrhu žiadala, aby okresný súd rozhodol aj o tom, že rodinné prídavky bude poberať ona a daňový bonus maloletého si bude uplatňovať otec dieťaťa, okresný súd o týchto otázkach nerozhodoval, keďže maloletý bol zverený do výlučnej osobnej starostlivosti matky. V prípade, ak dospejú obaja rodičia maloletého k dohode o tom, že nateraz si bude daňový bonus na maloletého uplatňovať otec, mala by sa táto skutočnosť odraziť tým spôsobom, že otec maloletého si bude vyživovaciu povinnosť plniť aj nad rámec súdom určeného výživného.

11. Okresný súd styk otca s maloletým A. B. upravil v rozsahu širšom ako pôvodne žiadala matka maloletého, keďže vykonaným dokazovaním nemal preukázané, že by maloletý styk s otcom odmietal, naopak skôr sa javilo, že maloletý sa na čas trávený s otcom teší, i keď môže byť pravdou, že následne býva z toho rozrušený, avšak ani táto skutočnosť a ani fakt, že otec dieťaťa predtým, v čase, keď ešte žili všetci v spoločnej domácnosti, sa dieťaťu venoval len v minimálnom rozsahu, nediskvalifikuje otca v súčasnosti, aby sa styk otca s maloletým realizoval aspoň v primeranom rozsahu tak, aby zostal zachovaný vzťah medzi otcom a synom s tým, že nateraz okresný súd určil, že sa bude realizovať za prítomnosti matky maloletého s prihliadnutím na útlý vek dieťaťa, ako i fakt, že otec maloletého nevyvrátil tvrdenia matky, že samotný maloletý prítomnosť matky zatiaľ stále vyžaduje, pravdepodobne práve s odkazom na tú skutočnosť, že s dieťaťom predtým primárne trávila čas najmä matka, keď ale zároveň matka maloletého uvádzala, že nevyklučuje do budúcnosti možnosť, že maloletý bude schopný styk už absolvovať aj v jej neprítomnosti, resp. v širšom rozsahu, ako to bolo zatiaľ určené súdom.

12. O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s § 57, § 58, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže pre iné rozhodnutie súd nezistil dôvody.

13. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec (č.l. 95 spisu) žiadajúc, aby druhoinštančný súd zrušil rozhodnutie prvoinštančného súdu a vec vrátil na doplnenie dokazovania, kde bude mať ako otec možnosť podávať návrhy, prezentovať dôkazy, ktoré budú prezentovať najlepší záujem maloletého. Otec namietal, že následkom doručenia predvolania inému subjektu mu bolo znemožnené si v rámci konania uplatňovať procesné práva, pretože predvolanie bolo doručené do elektronickej schránky podnikateľského subjektu D. C., H., IČO: 45 372 730 a otcom je fyzická osoba D. C., ktorému nevyplýva zo zákona povinnosť využívať schránku elektronickej pošty na rozdiel od podnikateľského subjektu. Ďalej uviedol, že pre technický problém mu nechodili notifikácie o doručenej pošte, a preto schránku elektronickej pošty ani neotváral, čiže nie svojim pričinením sa nedozvedel o doručenej pošte. V konaní chcel predkladať rôzne dôkazy, aby súd rozhodoval na základe objektívne zistených okolností. Konanie nespĺňa ani princíp kontradiktórnosti, nakoľko boli zhodnotené len dôkazy predkladané navrhovateľkou – matkou (ďalej aj „matka“), ktoré nemusia prezentovať najlepší záujem maloletého A. B., skôr ich považoval za tendenčné. Podľa otca najlepším záujmom maloletého je mať vyrovnaný a dobrý vzťah s oboma rodičmi, čo rozsudok neumožňuje. Rozhodnutím okresného súdu boli otcovi odňaté práva zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok napriek tomu, že na to neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Nie je najlepším záujmom maloletého, aby sa s otcom stýkal len v prítomnosti matky. Riadny vzťah otca a syna je tvorený rôznymi situáciami a určený styk diskvalifikuje stretávanie maloletého so starým otcom alebo tetou na pestovanie a udržiavanie vzťahov v rámci širšej rodiny. Uviedol, že ním obývaná nehnuteľnosť je prispôbená zdravotným a iným potrebám maloletého vrátane

bazéna so slanou vodou, ktorú využívali na liečbu dermatologických problémov maloletého. Maloletý má vytvorené podmienky na štandardný život, hračky, spomienky, nakoľko sa jedná o jeho obvyklé bydlisko. Maloletý má veľmi pozitívny vzťah s tetou aj so starým otcom, ktorý týmto rozhodnutím bol úplne eliminovaný. Poukázal na to, že navrhovateľke zaslal návrh rodičovskej dohody reflektujúcej na potreby maloletého za zachovanie práv oboch rodičov, avšak okresný súd ani navrhovateľka na tento návrh nereflektovali.

14. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila prostredníctvom právnej zástupkyne navrhovateľka – matka. V prvom rade uviedla, že tvrdenie otca, že mu bolo doručené predvolanie na pojednávanie ako aj ostatné písomnosti do elektronickej schránky, ktorú má zriadenú ako podnikateľský subjekt – D. C. H., IČO: 45 372 730, sa nezakladá na pravde. Predmetné písomnosti boli otcovi preukázateľne zasielané do elektronickej schránky otca ako fyzickej osoby – t.j. D. C., r. č. XXXXXX/XXXX (čo napokon preukazuje aj otcom doložená príloha k odvolaniu – história prihlásení a správ). Ak otec v odvolaní tvrdí, že mu nebolo riadne vykázané doručenie najmä predvolania na pojednávanie, ide len o tendenčné tvrdenie, ako vyplýva aj z Oznámenia Okresného súdu Zvolen zo dňa 05.04.2024, otec si predvolanie neprevzal, avšak, toto bolo považované za doručené uplynutím úložnej lehoty fikciou doručenia. V zmysle uvedeného, sú tak otcom predložené dôkazy o posledných momentoch prihlásenia sa do elektronickej schránky, ako aj tvrdenia o tom, že otec má deaktivované notifikácie elektronickej schránky nadbytočné. Mylné tvrdenia otca o tom, že bolo porušené jeho právo, keď mu nebolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie, je tak bezpredmetné, nemajúce oporu v realite. Okrem toho, že okresný súd doručoval otcovi predvolanie spolu s ostatnými písomnosťami do elektronickej schránky, tak zverejňoval predmetné dokumenty aj na úradnej tabuli súdu. Dodala, že otec s matkou o termíne pojednávania vyslovene opakovane komunikovali, otcovi tak bol nesporne zrejмый termín pojednávania. Ak otec uvádza, že konanie nespĺňa ani princíp kontradiktórnosti, tak ide o neodborné tvrdenie, nemajúce oporu v zákone, pretože prejednávane konanie má nesporný, civilný charakter. K nesúhlasu otca s rozhodnutím okresného súdu a predloženému návrhu rodičovskej dohody, matka uviedla, že táto je nevykonateľná, obsahujúca vzájomne si odporujúce ustanovenia. Ak otec pokladá za najhlavnejší problém skutočnosť, že sa bude styk otca s maloletým realizovať za jej prítomnosti, tak matka uviedla, že styk v súčasnosti nie je možné realizovať bez jej prítomnosti, pretože maloletý nie je na otca zvyknutý, tento sa mu nikdy v minulosti nevenoval a netrávil s ním čas, maloletý ihneď potom ako sa matka vzdiali začne plakať a je výrazne rozrušený. Styk t.č. nemožno realizovať bez jej prítomnosti aj z toho dôvodu, že otec má vysokú chronickú obezitu, pre ktorú nie je schopný postarať sa o maloletého samostatne. Aj v súčasnosti prebieha styk otca s maloletým výlučne za prítomnosti matky, najmä tým spôsobom, že rodičia idú s maloletým na výlet, kedy sa výlučne matka venuje maloletému, dáva na neho pozor, chodí s ním na „preliezky“ a rôzne aktivity, zatiaľ čo otec len v diaľke sedí, keďže nevládze. Matka si uvedomuje nepochybne dôležitú rolu otca v živote maloletého, preto (ako už opakovane uvádzala) nemá problém s tým, aby sa v budúcnosti po tom, ako sa maloletý aklimatizuje na novú situáciu, realizoval styk otca s maloletým bez jej prítomnosti a aj s prespávaním u otca. Pokiaľ však otcovi ide skutočne o najlepší záujem maloletého dieťaťa, tento by si mal pripustiť súčasnú, reálnu situáciu, kedy maloletý nie je ešte pripravený na to, aby trávil čas s otcom sám. Otec má jedinečný priestor, čas a možnosti vytvoriť si so synom taký vzťah, že s ním maloletý bude chcieť dobrovoľne tráviť čas aj bez prítomnosti matky. Uvedený stav však pochopiteľne nejde zvrátiť „zo dňa na deň“ a na čo je potrebné, aby bol otec trepezlivý. Pokiaľ ide o výšku výživného, podľa matky výška určená súdom prvej inštancie stupňa je primeraná, vychádza z preukázaných reálnych výdavkov. Otec neuvádza žiadny dôvod, prečo s určenou výškou výživného nesúhlasí, a prečo navrhuje výšku výživného zmeniť na 150,-Eur mesačne. Dodala, že od konania pojednávania sa výkon rodičovských práv a povinností v časti realizácie styku otca s maloletým realizuje v intenciách rozhodnutia okresného súdu bez akýchkoľvek problémov, preto nerozumie počinu otca v podobe podaného odvolania. Uviedla, že otec nedodržiava napadnuté súdne rozhodnutie v časti platenia výživného a k dnešnému dňu je v omeškani s úhradou výživného o jeden mesiac, napriek tomu, že ho na jeho úhradu opakovane vyzývala. Navrhla napadnutý rozsudok súdu potvrdiť.

15. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 11.04.2024 bolo vyjadrenie matky k odvolaniu doručené otcovi a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť (doručenka na č.l. 122 spisu), ktorú možnosť otec ani kolízny opatrovník nevyužili.

16. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP, § 2 ods. 1 CMP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario odvolanie otca podľa § 386 písm. a) CSP ako oneskorene podané odmietol. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

17. Aby došlo k vecnému prejednaníu odvolania odvolacím súdom, odvolanie musí spĺňať všetky zákonom predpísané podmienky prípustnosti tohto opravného prostriedku. Jednou z objektívnych podmienok prípustnosti odvolania je včasnosť jeho podania.

18. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje.

19. Odvolacia lehota je lehotou zákonnou, čo znamená, že ju nemožno predĺžiť ani skrátiť. Pre začatie plynutia odvolacej lehoty je rozhodujúce riadne a v súlade s právnymi predpismi vykonané doručenie rozhodnutia. Odvolacia lehota je súčasne aj procesnou lehotou, čo znamená, že začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, t.j. po dni doručenia rozhodnutia. Na zachovanie tejto procesnej lehoty stačí, ak je odvolanie podané posledný deň lehoty osobne na súde alebo odovzdané orgánu, ktorý je povinný ho doručiť.

20. Z obsahu spisu, a to z doručky na č.l. 92 spisu vyplývalo, že okresný súd dňa 08.03.2024 elektronicky (cez portál G.) zaslal otcovi na doručovaciu adresu: G. XXX, XXX XX G., Slovenská republika, predmet správy: 10P/1/2023-89 I. st. rozs. č.l. 84 + dol. autor + vyjadr. č.l. 52 + informácie o platbe č.l. 77 spisu, spôsob doručenia: Úradný list – fikcia – úradná zásielka + opakované doručenie, dátum a čas odoslania : 8.3.2024 10:06:54, ktorá správa, podľa údajov na doručke, bola prevádzkou portálu G. úspešne doručená dňa 08.03.2024 o 10.59 hod..

21. V súvislosti s doručovaním súdnej písomnosti krajský súd v okolnostiach danej konštatuje zistenie, že odvolateľ – otec má aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie elektronických úradných dokumentov orgánov verejnej moci, medzi ktoré patria aj všeobecné súdy.

22. Podľa § 105 ods. 1 CSP súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

23. V prípade, ak má strana aktivovanú elektronickú schránku, súd musí prioritne doručovať do tejto elektronickej schránky, pričom doručovanie sa spravuje v takom prípade ustanoveniami zákona č. 305/2013 Z.z.o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), konkrétne § 29 až § 34 tohto zákona, ktorý v časti o elektronickej doručovaní má charakter špeciality k ustanoveniam Civilného sporového poriadku o doručovaní. Nie je na vôli strany sporu alebo iného zúčastneného subjektu, akou formou jej/mu súd bude doručovať písomnosti. Povinnosť doručovať písomnosti do elektronickej schránky je kogentne upravená a nezávisí od vôle strany, či iného subjektu (pozri Horváth, E., Andrášiová, A., Henčeková, S., Civilný sporový poriadok, Komentár, 2. doplnené a prepracované vydanie, Wolters Kluwer SR s. r. o., 2018, s. 380).

24. Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona o e-Governmente elektronická schránka sa zriaďuje tomu, kto je v právnom postavení fyzickej osoby.

25. Podľa § 12 ods.1 a 2 zákona o e-Governmente elektronická schránka sa zriaďuje bezodplatne. Pre každé právne postavenie sa zriaďuje jedna elektronická schránka. Ak je majiteľ elektronickej schránky súčasne osobou vo viacerých právnych postaveniach, zriaďuje sa mu elektronická schránka pre každé z týchto právnych postavení. Ak je majiteľ elektronickej schránky súčasne osobou v právnom postavení orgánu verejnej moci a inom právnom postavení, zriaďuje sa mu len jedna elektronická schránka v právnom postavení orgánu verejnej moci a ďalšia elektronická schránka sa mu zriaďuje len vtedy, ak je súčasne v právnom postavení fyzickej osoby.

26. Podľa § 12 ods. 4 písm. c) zákona o e-Governmente elektronickú schránku zriadi správca modulu elektronických schránok v deň, keď fyzická osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky, dosiahne 18. rok veku, ak ide o elektronickú schránku fyzickej osoby, ktorá nie je podnikateľom.

27. Podľa § 12 ods. 9 zákona o e-Governmente správca modulu elektronických schránok sprístupňuje orgánom verejnej moci zoznam adries všetkých elektronických schránok a zabezpečuje jeho prepojenie s modulom elektronických schránok tak, aby pri vytváraní elektronickej správy orgánu verejnej moci bol

prístupný aj zoznam týchto adries; to platí aj na sprístupnenie adries elektronických schránok orgánov verejnej moci iným osobám.

28. Podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona o e-Governmente na účely prístupu do elektronickej schránky sa používajú identifikátor osoby v spojení s autentifikátorom, ktorý bol pridelený alebo vydaný majiteľovi elektronickej schránky alebo osobe oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou. Správca modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby mala osoba oprávnená na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou po úspešnej autentifikácii dostupné všetky elektronické schránky, ku ktorým má takéto oprávnenie. Osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou fyzickej osoby je fyzická osoba, pre ktorú bola elektronicá schránka zriadená.

29. Podľa § 29 ods.1, 2, 3 zákona o e-Governmente elektronicé podanie a elektronicý úradný dokument sa doručuje elektronicy, pričom miestom na elektronicé doručovanie je elektronicá schránka, ktorá je aktivovaná. Elektronicé doručovanie elektronicého podania a elektronicého úradného dokumentu sa vykoná spôsobom podľa tohto zákona, ak osobitné predpisy pri spôsobe doručovania elektronicými prostriedkami neustanovujú inak; ustanovenie prvej vety tým nie je dotknuté. Do vlastných rúk sa elektronicy doručujú elektronicé dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk. Doručením do vlastných rúk sa na účely elektronicého doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi.

30. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronicou doručenkou sa rozumie elektronicý dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronicého doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronicých dokumentov, ktoré sa elektronicy doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronicých dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

31. Podľa § 30 ods. 3 zákona o e-Governmente prijímateľ potvrdzuje elektronicú doručenkou prostredníctvom funkcie určenej na tento účel.

32. Podľa § 30 ods. 4 zákona o e-Governmente elektronicá doručenka sa zasiela do elektronickej schránky odosielateľa príslušnej elektronickej úradnej správy, ktorej doručenie elektronicá doručenka potvrdzuje, a to aj, ak táto elektronicá schránka nie je aktivovaná; to neplatí, ak odosielateľ nie je známy alebo ak nemá zriadenú elektronicú schránku.

33. Podľa § 30 ods. 5 zákona o e-Governmente údaje uvedené v elektronickej doručenke, ktorá bola potvrdená podľa odseku 3, sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak.

34. Vzhľadom k vyššie uvedenému je dôležité to, že účinky doručenia elektronicy zasielaných písomností sú rovnaké, ako keby k ich doručeniu došlo klasickou poštou, t.j. od doručenia plynú lehoty na uskutočnenie úkonov na podanie opravných prostriedkov.

35. Preskúmaním veci krajský súd zistil, že okresný súd elektronicy doručoval otcovi rozsudok č.k. 10P/1/2024-84 zo dňa 28.02.2024. Podľa elektronickej doručenky nachádzajúcej sa na č.l. 92 spisu bola správa doručená otcovi - ako prijímateľ označený: rc//G._C. úspešne doručená dňa 08.03.2024 o 10.59 hod., prevádzkou portálu G. G., pričom údaje uvedené v elektronickej doručenke sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak. V poučení doručeného rozsudku bolo uvedené okrem iného, že ... „Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP)...“.

36. Pre počítanie lehoty na podanie odvolania sa aplikuje ust. § 121 ods. 2 CSP, podľa ktorého sa do plynutia lehoty určenej podľa dní nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. V predmetnom prípade je uvedeným dňom deň 08.03.2024, kedy bolo napadnuté rozhodnutie, a to rozsudok okresného súdu č.k. 10P/1/2024-84 zo dňa 28.02.2024, doručené odvolateľovi – otcovi. Lehota na podanie odvolania 15 dní otcovi začala plynúť dňom nasledujúcim, t.j. dňa 09.03.2024. Ustanovenie §

121 ods. 4 CSP súčasne určuje aj pravidlá, ktoré platia pre koniec lehoty. Ak totiž koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. V danom prípade koniec lehoty, t.j. 15-ty deň pripadol na 24. marca 2024, čo bola nedeľa, a preto posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol nasledujúci pracovný deň, t.j. deň 25. marca 2024. Z ust. § 121 ods. 5 CSP vyplýva, že procesná lehota je zachovaná vtedy, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na príslušnom súde alebo sa podanie odovzdá poštovému podniku.

37. Lehota na podanie odvolania otcovi skončila márnym uplynutím jej posledného dňa, ktorým bol deň 25.03.2024 (pondelok). Z obsahu spisového materiálu, a to obálky pripojenej k odvolaniu vyplývalo, že odvolateľ – otec odovzdal odvolanie na prepravu poštovému podniku podľa pečiatky dňa 26.03.2024 (č.l. 99 rub spisu). Vychádzajúc z týchto skutočností, že k podaniu odvolania došlo po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehoty (§ 362 ods. 1 CSP), musel odvolací súd odvolanie otca v zmysle § 386 písm. a) CSP odmietnuť ako oneskorene podané.

38. Právo na súdnu a inú právnu ochranu garantované v čl. 46 a nasl. Ústavy SR nie je absolútne. Nemožno sa ho dovoľávať bez splnenia zákonom stanovených podmienok. Pravidlá, týkajúce sa lehôt určených na podanie opravného prostriedku, majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Nejedná sa o porušenie práva na súdnu ochranu, ak bolo v možnostiach účastníka konania vyhnúť sa tomu dôsledku, že o jeho opravnom prostriedku nebolo meritórne rozhodnuté.

39. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.